

Cvete dekletu rožmarin,
oj, rožmarin zelen.
Ne našel bi v deželah treh
fant goršega noben.
Oj, cveti, cveti, rožmarin,
in dehti skozi vas.

Pod okno pride fantič zal:
«Zdaj moram v boj krvav.
Daj rožmarina lepega
še šopek mi v pozdrav.
Ko puške bodo pokale,
naté mi bo spomin.»

Odlomek iz pesmi Rožmarin Rudolfa Maistra

LETO GENERALA
RUDOLFA
MAISTRA

Društvo general Rudolf Maister

Kranj

www.dgm-kranj.si

Pozabljene bitke

Društvo general Rudolf Maister Kranj se je v **Maistrovem letu 2024** odločilo, da bo s knjigo počastilo tudi poveljnika na Koroškem **Adolfa Lavriča** in druge pomembne junake v bojih za severno mejo z Gorenjske: **Karla Šefmana, Janka Vilmana, Rudolfa Badjuro, dr. Janka Brejca in Lojzeta Udet**a.

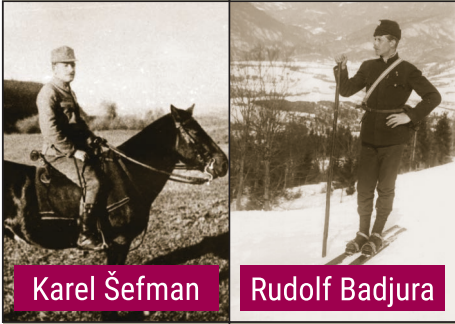
Naslov, naklada in cena v prednaročilu

Knjiga, ki smo jo najprej poimenovali »**Alfred Lavrič in gorenjski junaki v bojih za severno mejo**«, ima delovni naslov »**Pozabljene bitke**«. Imela bo format 210 x 260 mm, obseg okoli 220 strani in predvideno naklado 1.000 izvodov. Cena knjige bo 34 EUR oz. 25 EUR v prednaročilu, če bomo s prednaročili pokrili stroške (pisanja, slikovnega gradiva, oblikovanja in tiskanja knjige). Če bo prednaročil manj, bomo naklado zmanjšali, cene pa ne bomo spreminjali.

Avtorji

Avtorji posameznih prispevkov za knjigo bodo **priznani domači strokovnjaki** z različnih področij, ki bodo s svojimi zapisi osvetlili zgodovino prelomnih trenutkov in osebnosti, ki so bili tedaj »za slovensko stvar«
pripravljeni postaviti na kocko vse, nekateri pa so to plačali tudi s svojim življenjem. Za pripravo tekstov in slikovnega gradiva se je društvo že lani na pripravljalnem sestanku dogovorilo z zgodovinarji, ki proučujejo in poučujejo to obdobje – z **doc. dr. Mihom Štincem, doc. dr. Gregorjem Antoličičem in dr. Blažem Torkarjem**, ki bodo po potrebi k pisanju povabili tudi druge poznavalce posameznih specifičnih vsebin.

Vsebina knjige

Sourednik knjige, doc. dr. Miha Šimac je vsebino knjige na splošno takole predstavil:
»Ob koncu prve svetovne vojne so se Slovenci znašli v vrtincu tektonskih premikov na političnem zemljevidu Evrope. Razpadanje stoletne habsburške monarhije je majhen narod, stisnjen med južnoslovanske brate ter Madžare, Italijane in Avstrijce postavilo pred velike izzive. Na severnem in severovzhodnem koncu slovenskega etničnega ozemlja - zahodni del je bil zaradi dogovora med Antanto in Italijo že »izgubljen«
- so se v jeseni/zimi 1918/1919 odvijali boji za nove meje. Medtem ko so politiki v Ljubljani omahovali in čakali na razplet pariške mirovne konference, so odločni posamezniki, ki so dobro poznali dogajanja na terenu, stopili v ospredje. Med njimi je zagotovo najbolj znana in markantna zgodovinska figura Rudolf Maister. Ob njem pa so obstajali tudi drugi »maistri«, ki so prav tako razumeli prelomnost časa, v katerem so živeli. Med njimi je potrebno za zahodni, gorenjski del, najprej omeniti nekdanjega gojenca terezijanske vojaške akademije Alfreda Lavriča, ki je v času prve svetovne vojne poveljeval bataljonu v pretežno slovenskem 17. avstro-ogrskem pehotnem polku, imenovanem »Kranjski Janezi«. Po razpadu monarhije je v novih razmerah po odločitvi tedanjih slovenskih oblasti, a brez njihove izdatne podpore in le s prostovoljci, ki jih je sam nabral, odločilno posegel v boje na Koroškem. Na Gorenjskem je bilo med prostovoljci - borci za severno mejo poleg omenjenih še veliko drugih zaslužnih in predanih mož, ki so vse svoje sile usmerili za slovensko stvar in o katerih se danes le poredko kaj napiše ali spregovori.«

Namen knjige

Namen knjige je pokloniti se prostovoljcem - borcem za slovensko stvar z Gorenjske, predvsem pa širše osvetliti delovanje pozabljenega Alfreda Lavriča in postaviti njegovo vlogo v prelomnih dogodkih v širši kontekst zgodovinskega dogajanja. Knjiga bo omogočila vpogled v življenje in delo tega pomembnega Slovenca, ki je podobno kot marsikateri drugi rojak v širši javnosti utonil v pozabo. Poleg njega so se med prostovoljci na Gorenjskem znašle tudi druge vidne osebnosti: jeseniški častnik Janko Vilman, tržiški častnik Lojze Ude, poznejši potopisec in tedaj rezervni častnik Rudolf Badjura, pa kranjskogorski nadporočnik Karel Šefman, ki je preprečil, da bi se t. i. jeseniškega trikotnika polastili Italijani. Prav zato bo knjiga pomembna tudi za širšo zainteresirano javnost.